

Motion om att kartlägga förekomsten av afrofobi

Motion av Jan Jönsson (L)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Emilia Bjuggren

Sammanfattning av ärendet

Jan Jönsson (L) har väckt en motion i kommunfullmäktige om att kartlägga förekomsten av afrofobi.

I motionen föreslås följande:

1. att kommunfullmäktige beslutar att Stockholms stad genomför en kartläggning av afrofobins utbredning i stadens skolor
2. att kartläggningen ska inkludera en analys av anmälningar om diskriminering och hatbrott samt en dialog med civilsamhällets organisationer, i linje med DO:s pågående arbete på nationell nivå

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, förskolenämnden, utbildningsnämnden, Järva stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Afrosvenskarnas riksförbund och Almega Stockholm.

Afrosvenskarnas riksförbund och Almega Stockholm har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret vill understryka vikten av att staden ska vara fri från alla former av rasism, inklusive afrofobi. Kommunfullmäktige har nyligen antagit en handlingsplan mot rasism där alla former av rasism ska motverkas och där ett antal former av rasism lyfts fram, däribland afrofobi. Kommunfullmäktige har även beslutat om en aktivitet i budget 2025 om att kommunstyrelsen i samverkan med andra ska kartlägga förekomsten av rasism i stadens pedagogiska verksamheter.

Arbetsmarknadsnämnden instämmer i att en kartläggning av afrofobins utbredning i stadens skolor är angelägen. En eventuell kartläggning behöver ske i linje med arbetet för likabehandling och mot diskriminering och kränkande behandling inom vuxenutbildningen.

Förskolenämnden är av uppfattningen att motionärens föreslagna kartläggning redan pågår i och med kommunstyrelsens uppdrag att i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna, och med stöd av representanter från civilsamhället och experter, kartlägga förekomsten av alla former av rasism i stadens pedagogiska verksamheter.

Utbildningsnämnden föreslår att den redan pågående kartläggningen färdigställs innan ytterligare kartläggning inom samma område genomförs. Först när den pågående kartläggningen färdigställts är det möjligt att bedöma om det finns behov av ytterligare eller mer fördjupad kartläggning.

Järva stadsdelsnämnd anser att en kartläggning kan bidra till att synliggöra hur afrofobi men även andra former av rasism tar sig i uttryck i skolan och andra delar av barn och ungas liv. Nämnden lämnar i ärendet synpunkter kring viktiga aspekter att ha med i ett eventuellt kartlägningsarbete.

Skärholmens stadsdelsnämnd har ingen rådighet över stadens skolor och har inget att erinra gällande motionärens förslag.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Alla Stockholms elever ska, oavsett bakgrund, kunna känna sig trygga i våra skolor.

Våren 2025 antog kommunfullmäktige en handlingsplan mot rasism där det tydliggörs att Stockholms stad har nolltolerans mot rasism oavsett form och uttryck och ett antal former av rasism lyfts fram särskilt, däribland afrofobi.

Under året har kommunstyrelsen i uppdrag att i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna, och med stöd av representanter från civilsamhället och experter, kartlägga förekomsten av alla former av rasism i stadens pedagogiska verksamheter.

Inför nästa år förstärker vi arbetet ytterligare. Kunskapen om afrofobi ska öka i våra skolor och åtgärderna för att motverka alla former av rasism intensifieras. Ingen lärare ska heller behöva känna osäkerhet kring att undervisa om svåra frågor med koppling till rasism eller afrofobi. Därför utökar vi under 2026 utbildningsförvaltningens arbete mot alla former av rasism genom att, med inspiration från Malmö stad, rikta pedagogiska resurser till skolorna.

Under nästa år påbörjas även arbetet med att våra skolor ska genomgå stadens nya diplomutbildning om alla former av rasism.

Jag instämmer även med utbildningsnämnden att Stockholms stads skolor bör kunna dra nytta av Diskrimineringsombudsmannens uppdrag att utveckla och sprida kunskap om afrosvenska elevers utsatthet för rasism och diskriminering i grundskolan och gymnasiet i ett förstärkt arbetet mot afrofobi.

I nuläget är det viktigaste utvecklingsarbetet att säkerställa att de många pågående insatserna för att intensifiera arbetet mot rasism, och däribland afrofobi, får genomslag och ger effekt ute i våra skolor. När vi får resultaten av de pågående kartläggningarna bedömer vi vilka behov som finns av ytterligare en lokal kartläggning.

Bilaga

Motion om att kartlägga förekomsten av afrofobi dnr KS 2025/441-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen
2. Att därutöver anföra följande

Vi vidhåller vikten av att kartlägga förekomsten av afrofobins utbredning i stadens skolor. Majoriteten fortsätter hänvisa till stadens program för mänskliga rättigheter. Som vi tidigare lyft ser vi flera brister i programmet, liksom ställt oss kritiska till att det fortfarande inte finns några konkreta aktiviteter ute i verksamheterna på plats. Någon kartläggning kring afrofobi har aldrig gjorts i Stockholm och vad vi vet inte i någon annan kommun heller.

Att Utbildningsnämnden i verksamhetsplan för 2026 skriver att en pilotmodell ska tas fram för hur skolorna ska jobba mot rasism och hbtqi-hat, säger mycket om hur den rödgrönas initiativlöshet gjort detta till en förlorad mandatperiod i kampen för ett öppet och frihetligt Stockholm.

Ett program för de mänskliga rättigheterna, som tar sikte på att motverka all form av rasism, behöver lyfta problematiken med hatbrott. Vad gäller hatbrott löper just afrosvenskar störst risk att utsättas och är överrepresenterade i fall med direkt våld. Stadens arbete mot hatbrott får inte bli en undanskymd del i ett övergripande styrdokument mot rasism.

Vi gläds åt responsen från Järva stadsdelsnämnd som instämmer i att afrofobi och andra former av rasism skapar och förstärker marginalisering samt att staden har ett ansvar att aktivt arbeta för att motverka all form av rasism. Vidare anser stadsdelsnämnden att en kartläggning kan bidra till att synliggöra hur afrofobi, men även andra former av rasism tar sig i uttryck både i skolan och andra delar av barn

och ungas liv. Man menar också att vårt förslag går i linje med intentionerna i stadens program för de mänskliga rättigheterna och tillhörande handlingsplan mot rasism. Vi noterar att representanter för de rödgröna majoritetspartierna i Järva stadsdelsnämnd uttryckt att de ser ett stort behov av motionens förslag.

Dessa viktiga insikter borde det rödgröna styret hörsamma och bifalla vår motion.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 17 december 2025

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Jan Jönsson (L) och Jonas Naddebo (C) som är likalydande med Liberalernas reservation i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Jan Jönsson (L) har väckt en motion i kommunfullmäktige om att kartlägga förekomsten av afrofobi. I motionen står det att flera internationella institutioner konstaterar att Sverige har växande problem med rasism på systemnivå och att en grupp som drabbas hårt av den växande rasismen är afrosvenskar. I motionen hänvisas till BRÅ:s rapporter om att afrofobin är det vanligaste motivet bland anmälda hatbrott, bortsett från allmänt främlingsfientliga motiv och att hatbrotten mot afrosvenskar karaktäriseras av en hög förekomst av våld.

I motionen hänvisas även till ett regeringsbeslut om att ge Diskrimineringsombudsmannen (DO) i uppdrag att utveckla och sprida kunskap om afrosvenska elevers utsatthet för rasism och diskriminering i grundskolan och gymnasiet.

Detta uppdrag inkluderar att analysera anmälningar som inkommit till myndigheten samt genomföra dialoger med civilsamhällets organisationer. I motionen lyfts även att Stockholm ska vara en stad för alla oavsett ursprung och hudfärg, att rasism inte har någon plats i vår stad och att staden bör genomföra en kartläggning av afrofobi i stadens skolor.

I motionen föreslås följande:

1. att kommunfullmäktige beslutar att Stockholms stad genomför en kartläggning av afrofobins utbredning i stadens skolor
2. att kartläggningen ska inkludera en analys av anmälningar om diskriminering och hatbrott samt en dialog med civilsamhällets organisationer, i linje med DO:s pågående arbete på nationell nivå

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, förskolenämnden, utbildningsnämnden, Järva stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Afrosvenskarnas riksförbund och Almega Stockholm.

Afrosvenskarnas riksförbund och Almega Stockholm har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 2 september 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret vill understryka vikten av att staden ska vara fri från alla former av rasism, inklusive afrofobi.

Kommunfullmäktige har nyligen antagit en handlingsplan mot rasism där alla former av rasism ska motverkas och där ett antal former av rasism lyfts fram, däribland afrofobi. Staden kommer att arbeta aktivt med åtgärderna under kommande år.

Följande budgetuppdrag fastställs i kommunfullmäktiges budget för 2025
Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna och med stöd av representanter från civilsamhället och experter kartlägga förekomsten av alla former av rasism i stadens pedagogiska verksamheter.

I övrigt följer staden de nationella uppdragen noga och tar del av resultaten.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 26 augusti 2025 följande.

Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen

Reservation av Johan Kling (C), Per Rosencrantz m.fl. (M) och Christina Tufvesson (L), se Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 14 augusti 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Arbetsmarknadsförvaltningen ställer sig positiv till att stärka arbetet mot rasism. Det är av yttersta vikt att stadens skolor ska vara fria från rasism för att genom det säkerställa ett tryggt deltagande som skapar likvärdighet och en jämlik utbildning.

Kartläggning av förekomsten av afrofobi behöver kopplas till stadens arbete med handlingsplanen mot rasism. Budgetuppdraget om att kartlägga alla former av rasism behöver tas i beaktning om en särskild kartläggning av afrofobi skall genomföras. Arbetet skulle behöva ske i linje med arbetet för likabehandling och mot diskriminering och kränkande behandling inom vuxenutbildningen. Inom ramen för likbehandlingsarbetet behandlas både kartläggningar och åtgärdsplaner, dock inte enbart kopplat till rasism eller särskilt afrofobi.

Vuxenutbildningens elevunderlag varierar stort, på samma sätt som kursutbudet och studieformer, vilket medför en utmaning i att hitta lämpliga kartläggningsmetoder. Kartläggningar måste alltid göras med försiktighet då den data som kommer in inte ska kunna kopplas ihop med enskilda individer.

Om en kartläggning och analys ska genomföras finns det skäl att, utifrån Brås rapport, analysera vad ett eventuellt frågeunderlag ska innehålla och hur det tas fram. Ett frågeunderlag skulle behöva fånga in olika typer av förekomster av afrofobi samt se hur frågorna kan formas för att möta eventuella könsskillnader. Frågor om målgrupp, tidsperiod och metodval behöver också adresseras.

Förvaltningen vill framhålla att en särskild kartläggning av afrofobi, kräver budget, planering och framförhållning. Utifrån verksamhetens prioriteringar och uppdrag saknas resurser för att kunna genomföra föreslagen kartläggning i en nära förestående framtid.

Förskolenämnden

Förskolenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 26 augusti 2025 följande.

Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Åsa Nilsson Söderström m.fl. (L), se Reservationer m.m.

Förskoleförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 26 juni 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer i allvaret i att internationella institutioner konstaterar att Sverige har växande problem med rasism på systemnivå.

Under året ska kommunstyrelsen i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna och med stöd av representanter från civilsamhället och experter kartlägga förekomsten av alla former av rasism i stadens pedagogiska verksamheter. Afrofobi är en av de fem särskilt angivna formerna av rasism i stadens program för de mänskliga rättigheterna. Förskoleförvaltningen har, med fokus på inkludering av förskolan, deltagit i uppstarten av detta uppdrag. Givet detta är förvaltningen av uppfattningen att motionärens föreslagna kartläggning redan pågår enligt ovan nämnda budgetuppdrag.

I stadens Program för de mänskliga rättigheterna och dess tillhörande handlingsplan mot rasism är afrofobi en av fem former av rasism som lyfts särskilt. I handlingsplanen framgår att nämnder och bolag i samband med verksamhetsplaneringen ska formulera egna mål och aktiviteter med utgångspunkt i handlingsplanen.

Avseende motionärens fråga kopplad till DO:s pågående arbete på nationell nivå vill förvaltningen betona att detta arbete avser grundskola och gymnasieskola. Förvaltningen har inte inblick i huruvida utbildningsförvaltningens arbetssätt och metoder är i linje med DO:s pågående arbete och avstår därför att besvara frågan.

Sammanfattningsvis är förvaltningen av uppfattningen att kommunstyrelsens pågående budgetuppdrag avseende kartläggning av förekomst av alla former av rasism i stadens pedagogiska verksamheter väl motsvarar motionärens förslag om kartläggning.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti 2025 följande.

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation av Jan Jönsson (L) och Claes Nyberg (C), se Reservationer m.m.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 6 augusti 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Arbetet med att motverka rasism är ett angeläget område där Stockholms stad har tagit flera initiativ till insatser med ett antirasistiskt syfte. Exempelvis antog kommunfullmäktige den 26 maj 2025 en handlingsplan mot rasism, i vilken stadgas att Stockholms stad har nolltolerans mot rasism oavsett form och uttryck.

I kommunfullmäktiges budget för 2025 har kommunstyrelsen fått i uppdrag att, i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna och med stöd av representanter från civilsamhället och experter, kartlägga förekomsten av alla former av rasism i stadens pedagogiska verksamheter. Uppdraget med att kartlägga ska pågå under hela 2025. Eftersom kommunstyrelsens uppdrag omfattar en kartläggning av alla former av rasism, omfattas även afrofobi.

Förvaltningen föreslår att den redan pågående kartläggningen färdigställs innan ytterligare kartläggning inom samma område genomförs. Först när den pågående kartläggningen färdigställts är det möjligt att bedöma om det finns behov av ytterligare eller mer fördjupad kartläggning.

Som framgår i motionen gav regeringen Diskrimineringsombuds-mannen (DO) 2024 i uppdrag att utveckla och sprida kunskap om afrosvenska elevers utsatthet för rasism och diskriminering i grundskolan och gymnasiet. I uppdraget ingick att sammanställa och analysera anmälningar som kommit in till DO och genomföra dialoger med organisationer inom det civila samhället. I uppdraget ingick även att rikta insatser för att sprida framtagna kunskap till bland annat skolpersonal och skolhuvudmän. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 mars 2026, men en delredovisning lämnades i februari 2025. I delredovisningen redogörs för vilka dialoger som DO har genomfört och hur den kunskap som framkommit i dialogerna har bidragit i DO:s arbete.

De insikter som framkommer genom DO:s dialoger med civilsamhällets organisationer bör Stockholms stads skolor kunna dra nytta av i arbetet mot afrofobi.

Järva stadsdelsnämnd

Järva stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti 2025 följande.

1. Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Järva stadsdelsnämnd beslutar om omedelbar justering.

Järva stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer att afrofobi och andra former av rasism skapar och förstärker marginalisering samt att staden har ett ansvar att aktivt arbeta för att motverka all form av rasism. Förvaltningen anser att en kartläggning kan bidra till att

synliggöra hur afrofobi men även andra former av rasism tar sig i uttryck både i skolan och andra delar av barn och ungas liv.

Förslaget går i linje med intentionerna i stadens program för de mänskliga rättigheterna och tillhörande handlingsplan mot rasism. Enligt handlingsplanen ska stadens verksamheter till exempel arbeta för att öka kunskapen om rasism och diskriminering, motverka att barn och unga utsätts för rasism och stärka samverkan med civilsamhället i arbetet mot rasism. Mer specifikt innebär detta att öka kunskapen om upplevelser av rasism, diskriminering och hatbrott i stadens verksamheter genom att mäta och följa upp dessa. Det handlar även om att öka kunskapen om strukturell rasism och hur den omedvetet kan förekomma i offentliga verksamheter samt hur den påverkar livsförutsättningarna för olika grupper. Det innebär att belysa barns utsatthet för rasism och åtgärder som motverkar den liksom att involvera barn och unga i utvecklingsarbetet. Handlingsplanen lyfter också specifikt afrofobi tillsammans med antisemitism, antiziganism, islamofobi och rasism mot urfolk som former av rasism som staden särskilt ska uppmärksamma.

Förvaltningen anser att en eventuell kartläggning med fördel kan involvera fler aktörer som på olika sätt har inblick i barn och ungas liv i och omkring skolan som källor i kartläggningsarbetet. Ungdomsmottagningen eller fritidsverksamhet är exempel på sådana aktörer. Ungdomsmottagningen i Järva uppger att de kommer i kontakt med uttryck av rasism som drabbar barn och unga i sitt uppdrag som kuratorer och genom sina besök på skolor i stadsdelsområdet. Det kan till exempel handla om att unga utsätts för nedsättande rasistiska (inte bara afrofobiska) kommentarer och skämt, framför allt från andra elever men ibland också från personal. Det kan även handla om att personal särbehandlar ungdomar i skolan vad gäller att få hjälp, bli utpekad som problematisk eller få oproportionerlig skuld vid konflikt. Det finns också exempel på lärare som använt rasistiska begrepp i undervisningen utan att ha förklarat kontexten kring varför ordet används. Därtill lyfts utsatthet i form av rasistiska kommentarer eller användarnamn i till exempel klasschattar och vid praktikplatser. I sådana situationer finns oftast inte samma skyddsnät och trygga vuxna runt omkring vilket kan skapa extra utsatthet. Dessa exempel bekräftar också behovet av att utveckla arbetet för att motverka att barn och unga utsätts för rasism.

Förvaltningen ser vidare positivt på den del av förslaget som handlar om att föra en dialog med civilsamhällets organisationer i genomförandet av en eventuell kartläggning. Även detta går i linje med stadens MR-program och tillhörande handlingsplan mot rasism. I Järva finns det exempel på organisationer och föreningar som i egna kartläggningar och rapporter lyfter effekter och uttryck av rasism.

Till exempel har den medborgardrivna mötesplatsen Folkets Husby i samarbete med en forskare från Stockholms universitet sedan 2020 tagit fram lokala trygghetsundersökningar. Dessa rapporter avser nyansera diskussionen om utsatthet utifrån ett lokalt invånarperspektiv. I rapporten som publicerades 2022 uppges en överordnad ambition ha varit att fånga rasismens olika uttryck i Sverige, inte minst

problem kopplade till anti-svart rasism och anti-muslimsk rasism. I rapporten diskuteras strukturell rasism med utgångspunkt i Järvabornas erfarenheter av att leva nära skjutningar och allvarlig kriminalitet, erfarenheter av olika former av förebyggande arbete i området, invånares upplevelser av trygghet och erfarenheter av rasism. Resultaten visar att olika grupper drabbas och begränsas av rasism på olika sätt. Till exempel beskrivs resultaten avseende invånarnas erfarenheter av rasism indikera att svarande med båda föräldrarna födda i Afrika söder om Sahara är särskilt utsatta när det gäller rasismens mer våldsamma former (att människor agerat våldsamt mot dem). Det här går i linje med resultaten från undersökningarna som motionären hänvisar till.

Ett annat exempel är Stiftelsen Järvaveckan som i rapporter (med statistik som tagits fram av SCB och med stöd Socialstyrelsen) har undersökt levnadsvillkor och hälsa bland svenskar med bakgrund i Afrika med särskilt fokus på svensksomalier, svenskeritraner samt svensketiopier (då dessa grupper tillsammans med svenskirakier, svenskiranier samt svensksyrier enligt rapporten utgör mer än hälften av alla i Sverige som är födda i länder utanför Europa). Rapporterna uppmärksammar ojämlika livsvillkor sett till utbildning, sysselsättning och inkomst och att detta i sin tur påverkar hälsan hos dessa grupper. Rapporterna diskuterar inte specifikt begreppet afrofobi men dess syfte uppges vara att ge ny kunskap i debatten om integration och social inkludering där man menar att avsaknad av fakta, ren okunskap, fördomar och rasistiska föreställningar ofta har dominerat. Rapporterna utgår inte från något specifikt geografiskt område.

Sammanfattningsvis ser förvaltningen värdet och betydelsen av att arbeta specifikt med att kartlägga och uppmärksamma afrofobi. Samtidigt finns behov av att utveckla arbetet med att uppmärksamma och motverka flera former av rasism och hur dessa samverkar med andra maktstrukturer i barn och ungas liv, både i och utanför skolan. Den här sortens utvecklingsarbete bör i linje med stadens MR-program ta utgångspunkt i ett intersektionellt och normkritiskt perspektiv. Det behöver även finnas en plan för hur skolan och andra berörda verksamheter ska ta hand om de insikter och kunskaper som ett sådant kartläggningsarbete medför. Förvaltningen vill därtill lyfta vikten av att barn och unga görs delaktiga i ett eventuellt kartläggningsarbete och ges möjlighet att beskriva hur de upplever afrofobi/rasism och ge exempel på hur den tar sig i uttryck i deras liv. Det är också viktigt att en eventuell kartläggning synliggör kopplingen mellan vardagliga rasistiska situationer som kan uppstå i skolan och strukturell och institutionell rasism. Det vill säga hur den vardagliga praktiken skapar och upprätthåller strukturer.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti 2025 följande.

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen
2. Beslutet justeras omedelbart

Särskilt uttalande av Stephan Guiance m. fl. (S), Shamso Ali Hassan m.fl (V) och Karmapriya Muschott m.fl. (MP), se Reservationer m.m.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 16 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Skärholmens stadsdelsförvaltning har ingen rådighet över stadens skolor, som tillhör utbildningsförvaltningen, och kan därför inte besluta om något som, om det görs, sker i utbildningsförvaltningens regi. Förvaltningen har dock inget att erinra gällande motionärens förslag. Förvaltningen är vid behov gärna behjälpliga med kontakt med civilsamhället, enligt andra delen i punkt 2 i förslaget i motionen.

Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsnämnden

Reservation av Johan Kling (C), Per Rosencrantz m.fl. (M) och Christina Tufvesson (L)

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut
2. Att bifalla motionen
3. Att därutöver anföra följande

Vi vidhåller vikten av att kartlägga förekomsten av afrofobins utbredning i stadens skolor. Det hänvisas i tjänsteutlåtandet också till stadens program för mänskliga rättigheter. Som vi tidigare lyft ser vi flera brister i programmet.

Ett program för de mänskliga rättigheterna, som tar sikte på att motverka all form av rasism, behöver lyfta problematiken med hatbrott. Vad gäller hatbrott löper just afrosvenskar störst risk att utsättas och är överrepresenterade i fall med direkt våld. Stadens arbete mot hatbrott får inte bli en undanskymd del i ett övergripande styrdokument mot rasism.

Förskolenämnden

Reservation av Åsa Nilsson Söderström m.fl. (L)

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut
2. Att tillstyrka motionen
3. Att därutöver anföra följande

Vi vidhåller vikten av att kartlägga förekomsten av afrofobins utbredning i stadens skolor. Det hänvisas i tjänsteutlåtandet också till stadens program för mänskliga rättigheter. Som vi tidigare lyft ser vi flera brister i programmet.

Ett program för de mänskliga rättigheterna, som tar sikte på att motverka all form av rasism, behöver lyfta problematiken med hatbrott. Vad gäller hatbrott löper just afrosvenskar störst risk att utsättas och är överrepresenterade i fall med direkt våld. Stadens arbete mot hatbrott får inte bli en undanskymd del i ett övergripande styrdokument mot rasism.

Utbildningsnämnden

Reservation av Jan Jönsson (L) och Claes Nyberg (C)

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att tillstyrka motionen.
3. Att därutöver anföra följande:

Vi vidhåller vikten av att kartlägga förekomsten av afrofobins utbredning i stadens skolor. Det hänvisas i tjänsteutlåtandet till stadens program för mänskliga rättigheter. Som vi tidigare lyft ser vi flera brister i programmet, liksom ställt oss kritiska till att det fortfarande inte finns några konkreta aktiviteter ute i verksamheterna på plats. Någon kartläggning kring afrofobi har aldrig gjorts i Stockholm och vad vi vet inte i någon annan kommun heller.

Ett program för de mänskliga rättigheterna, som tar sikte på att motverka all form av rasism, behöver lyfta problematiken med hatbrott. Vad gäller hatbrott löper just afrosvenskar störst risk att utsättas och är överrepresenterade i fall med direkt våld. Stadens arbete mot hatbrott får inte bli en undanskymd del i ett övergripande styrdokument mot rasism.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Stephan Guiance m. fl. (S), Shamso Ali Hassan m.fl (V) och Karmapriya Muschott m.fl. (MP)

Majoriteten ser med stor allvarlighet på att afrofobi och andra former av rasism fortsatt präglar barns och ungas vardag. Staden har ett ansvar att aktivt bryta de strukturer som cementerar ojämlikhet och exkludering. Rasism i skolan är inte bara ett individuellt problem, utan ett demokratiskt hot som riskerar att urholka tilliten till våra gemensamma institutioner. Förslaget om en kartläggning är därför helt i linje med stadens handlingsplan mot rasism som lägger vikt vid att öka kunskapen om både vardagliga och strukturella former av rasism, att stärka skyddet för barn och unga samt att intensifiera samarbeten med civilsamhället. Barn och ungas egna erfarenheter måste stå i centrum för att förstå hur rasism påverkar deras liv.

Majoriteten ser positivt på att fler aktörer bör inkluderas i kartläggningen och inte begränsas till skolan utan även inkludera aktörer som ungdomsmottagningar, fritidsverksamheter, förskolan och civilsamhällets organisationer för att fånga en bredare bild. I Skärholmen visar en medborgarundersökning från 2017 att omkring 23% rapporterat upplevd diskriminering under det året, en högre andel än i många andra stadsdelar. Enligt rapporter från DO så gäller var femte anmälan om etnisk diskriminering i skolan afrosvenska elever. Här i Skärholmen bedrivs trygghetsarbete i form av samverkan mellan stadsdelsförvaltning, polis och andra aktörer genom bl. a.

trygghetsvandringar och platssamverkan. Det nya initiativet "Skärholmen Tillsammans" är en kraftsamling för att skapa trygghet och framtidstro för barn och unga.

Genom meningsfulla och ledarledda fritidsaktiviteter med trygga vuxna i centrum är målet att förebygga utanförskap och stärka delaktigheten. Initiativet bygger på principer om jämlikhet och inkludering där diskriminering inte tillåts och alla unga får lika möjligheter att växa och delta i samhället. Även i projektet Fokus Skärholmen samlas barn och unga in genom djupintervjuer för att fånga upp deras upplevelser av trygghet och deras perspektiv på framtida platsutveckling.

Majoriteten anser att det är viktigt att uppmärksamma afrofobi, men även andra former av rasism. Arbetet bör ske utifrån ett intersektionellt och normkritiskt perspektiv samt följas upp med konkreta planer för hur skolor och andra verksamheter omvandlar resultaten till handling. Målet är en skola och en stad där alla barn och unga behandlas jämlikt, där framtiden formas av inkludering och rättvisa, inte av fördomar och exkludering